

Tartu Üliool

m.m. 2

s. 481

Tartu Üliooli Miiõpi lasmond. Ajutine
juhatus.

Aruanne 28. out. 1936 - 16. veebr. 1938.
Rotaatorpaljundus.

17. veebr. 1938.

I, 138.

I

E.V. Tartu Ülikooli
Üliõpilaskonna Ajutise Juhatuse

A R U A N N E
28.okt.1936.a. - 16.veeb.1938.a.

E.V. Tartu Ülikooli
Üliõpilaskonna Ajutise Juhatus

A r u a n n e (28 okt. 1936.a. - 16.II.38)

Tartu Ülikooli Üliõpilaskonna Ajutine Juhatus kutsuti ellu Tartu Ülikooli Seaduse muutmise seadusest tingituna (Riigivanema dekreet ja Vabariigi Valitsuse otsus 14.okt.1936.a. - RT 83-1936), mille alusel Haridusminister enda telefonogrammiga 15.okt.36.a. Nr. 210, katkestas senise Üliõpilaskonna XV Edustuse ja Juhatus tegevuse.

Arvates 22.okt.36.a. nimetati üliõpilaskonna kuraatoriks ülikooli õppejõud dr.med.vet. Julius Tehver (H.M.kiri 24.okt.1936.a. Nr. 210).

Vaheaegseks üliõpilaskondlike asjade ajajaks moodustati kuraatori poolt kutsutud ja seitsmesse eriteaduskonda kuuluvast üliõpilasest ajutine üliõpilaskonna juhatus, millise koosseisu kinnitas Haridusminister 27.okt. 1936.a. (H.M.kiri 27.okt.Nr. 2413).

Ajutise Juhatus ülesannetesse ja võimupiiridesse kuulusid kõik senise üliõpilaskonna Edustuse ja Juhatus ülesanded, millised loendatud 17.veebr.1931.a. Ülikooli nõukogu poolt kinnitatud Üliõpilaskonna põhikirjas § 21 ja § 68, välja arvatud § 21 p.j. - ja § 68 k, l, ja m.

Rahaline ja varaline tegevus sündis endise Edustuse poolt koostatud ja üliõpilaskonna põhikirja § 81 alusel kinnitatud eelarve juures.

Üliõpilaskonna ajutine juhatus pidi lõpetama oma tegevuse, kui astub E.V.Tartu Ülikooli seaduse § 85 alusel uus Üliõpilaskonna Esindus ja Juhatus.

Aluseks võttes Ülikoolide seadust (RT 78 1.okt.37.a.) peatükk IV lõige 2 ja Haridusministri korraldust 18.jaan.38. kutsus üliõpilask. ajutine juhatus ellu uue üliõpilaskonna Esinduse 1.veebr.1938.a.

Vastavalt uue esinduse poolt 7.veebr.38.a. Vastuvõetud ajutisele kodukorrale, kinnitas Tartu Ülikooli Rektor uue juhatus isikliku koosseisu 17.veebr. 38.a.

Ajutise kodukorra kohaselt kehtsid Ajutise Juhatus volitused kuni eelnimetatud kuupäevani, misajast arvates toimus tegelik asjaajamise üleandmine. Majanduslik revideerimine teostati tehnilistel põhjustel kuni 1.veebr.1938. Seega on ajutise juhatus tegevuse kestvuseks olnud 27.okt.1936.a. - 17.veebr.1938.a., missuguse aja kestvusel on peetud 50 juhatuse koosolekut.

Sel puhul Üliõpilaskonna Ajutine Juhatus esitab käesolevaga Haridusministrile oma tegevuse aruande, missugune revideeritud revisjoni toimikonna poolt:

E.V.Tartu Ülikooli Üliõpilaskonna Ajutine Juhatus algas tegevust temale Haridusministri poolt antud kodukorra alusel (antud 27.okt.1936) astudes kokku avakoosolekuks 28.okt.1936.a., kus jaotati juhatus liikmete ametid alljärgnevalt:

1. Esimees	Sein, Heino	põllumaj.
2. Abiesimees	Kopermann, Valter	usu
3. Sekretär	Laurmann, Irene	filosoofia
4. I abisekretär	Puhk, Salme	arsti
5. II abisekretär	Kirsiväli, Verner	loomaarsti
6. Lackur	Jürgenson, Erich	mat.-loodust.
7. Abilackur	Suursööt, Holmut	õigust.

Toimkondade juhtideks otsustati kutsuda endised XV Edustuse toimkondade juhatajad, kui nad selleks nõusolekut avaldavad.

Läbirääkimiste tulemusena jäid esialgul tegutsema neli (4) endist toimkonnajuhti, kuna viie (5) toimkonnajuhi kohad tulid täita uute isikutega.

Toimkondade isiklikkude koosseisude moodustamine jäätti toimkonnajuhatajate kompetentsi, sooviga, komplekteerida need võimalikult laiemal alusel. Hilisemalt kinnitati isiklikud koosseisud juhatuse poolt.

Palgalised ametnikud ja Üliõpilasmaja personaal kinnitati endises koosseisus.

Revisjonitoimikond nimetati kuraatori poolt, vastavalt kodukorra § 10-le. Juhataj. valiti loomaarstiteaduskonna üliõpilane Viktor Vassiljev.

Kuna endiste toimkondade töö katkestamisest oli möödunud juba kaks nädalat ja vaheajal asjade ajamiseks igasugused volitused puudusid, siis oli arusaamatusi asjade korrashoidmisel ja üleandmisel - mõnes osas ka küllaltki raskusttekitavaid. Samal ajal suhtuti teatavates ringkondades Ajutise Juhatusel tegevusole koguni vaenulikult.

Et toimkondade ülevõtmisel tekkis viivitusi, üliõpilaskondlikust asjaajamisest ja majandamisest puudus ülevaade ning senine majanduslik asjaajamine kannatas - siis korraldati volituste võtmisel esmakordselt üliõpilaskonnale välisrevisjoni. Seda selleks, et lahtistesse küsimustesse selgust tuua ja alust saada korrapäraseks edasitöötamiseks.

Revideerimist toimetas ülikooli revident-instruktor hra Mihkel Liinat 20.nov.- 10.dets.1936.a., kusjuures revisjoni ulatus ja tulemused esitati vastava revideerimiseaktina. Ilmnes senise laeka ja toimkondade asjaajamises mitmesuguseid puuduseid, millega likvideerimine anti Ülikooli Valitsuse otsusel 28.dets.1936.a. üliõpilasasjade Proroktori lahendada.

Välisrevisjoni tulemused näitasid, et senine arve- ja laekapidamine, kus arvepidajateks sageli ilma kogemusteta toimkonnajuhatajad ja samuti kogemustelt nõuetele mitte vastav laekur ei täida küllaltki suure läbikäigu juures nõudeid. Ka oli arvepidamine paljude oriisikute vahel toimkondadesse killustatud ja ei võimaldanud seotõttu oelarve täitmise kontrolli. Tekkisid arvepidamises bilansivahed, milliseid võis kirjutada vaid asjatundmatuse arvel. Sagedane laekuri-arvepidaja vahetus valmistas dokumentide üleandmisel lahendamatu arusaamatusi ning fiktiivsoid puudujääke. Neile obameoldivatele kogemustele ja revisjoni tulemustele tuginedes, võeti arvepidamise alal ette põhilisi muudatusi. Töötati välja ja pandi maksma uus laeka ja arvepidamise lihtsustatud kord, arvates 1.apr.1937.a. (prot. 18.märts 1937.a.).

Laiendati senise üliõpilasköögi raamatupidaja ülesandeid ja anti terve üliõpilaskonna (kaasaarvatud toimkonnad) arvepidamine tsentraliseeritult ühe alalise ja palgalise raamatupidaja teostada (prot.12.vöob. 1937.a.).

Revideerimise tulemused näitasid ühtlasi, et majandus kui kõige tähtsam alal üliõpilaskonna piiratud oelarve juures nõuab suuremat hoolt, täpsust ja vastutust. Samuti on lubamatu, et nii tähtsat, laia ja vastutusrikast ala juhib juhuslik ja vahelduv isik. Puudus majandamisest ülevaade ja asjaajamises valitses ebahütlus: Igal toimkonnal oli iseseisv raamatupidamine-asjaajamine. Majandusteaduskonnas läks isegi arvepidamine kaotsi, mistõttu tuli kr. 2417 kanda kahjumina. Järeldus, kui võrd paratamatu oli alalise asjatundliku ja laiade võimupiiridega isiku instituut majanduse alal.

Selleks nimetati uus majandustoimikonna juhataja palgaliseks majandusejuhiks, allutades temale ühtlasi toimkondade rahalise asjaajamise ja andes kaaluva sõna kõigis majanduseküsimumustes.

Et majandusejuht ja raamatupidaja omavad kõige parema ja alalise ülevaate rahalistest võimalustest, siis uus korra põhjal koostab üliõpilaskonna oelarve komisjon, kuhu kuuluvad majandusejuht, laekur ja raamatupidaja (senini puudus selleks kindel kord!).

Oelarve kinnitaks üliõpilaskonna Esindus ja selle töötamise jär-
le valvaks majandusejuht.

Uue instituudi loomisega langes ära vajadus majandustoimkonna jä-
role ja see likvideeriti Ajutise Juhatus otsusega arvates 1.apr.1937.
(prot. 18.maiil s.a.).

Seega oli üliõpilaskond juhatus osas saanud lisaks senisole pal-
galisele asjaajajale veel kaks palgalist ametnikku: majandusjuhi ja
raamatupidaja. Sellega näiliselt väljaminokud palkade osas suurenevad,
kuid asjaajamise ratsionaalsuse ja lihtsusega võidetakse see ohk mitmo-
kordselt tagasi.

Ajutise Juhatus ettevõetud uuendust õigustab ohk seegi, et hiljem
on samu mõtteid avaldatud ülikooli ringkonnas.

Asjaajamise ülevõtmisel oli 1936/37.a. oelarvest kr 12.000.- kulu-
sid tehtud kr 9.200.- ulatuses. Seega jäi kasutada onam kui viie järel-
jäänud kuu väljaminokute katteks kr 2.800.-, milline summa suhteliselt
oleks pidanud kõikuma kr 5.000.- piirides.

Juba ülevõtmise momendil oli oelarve lubatud piirid ületatud Koha-
lisekasvatuse, Üliõpilaslohe ja Tervishoiu toimkondades ning oelarve-
summad lõppomas Majanduse ja Välistoimkondades.

Seega seisti paratamatuse ees üliõpilaskonna omaabi summadest ja
crisisotulekutest koostada lisaoelarvet, päalegi, kus vajalikuks osu-
tusid hädapärased korrastustööd. Eelkõige tingis seda Majandustoimkon-
na seisukord.

Lisaoelarve koostati tasakaaluga kr 3.600.-, millest Majandustoim-
konnale läks kr 2.900.- (prot.18.voebr.1937.a.).

Seejuures tuli kokkuhoidu teostada ülejäänud toimkondade arvel. Üli-
õpilaskonna ärisois 1.aprillil 1937.a. oli tasakaalus kr 56.693,65.

1937/38.a. oelarve koostati kr 17.000.- peale, kuid ülikoolilt lu-
bati vaid kr 13.000.-.

Selle oelarve täitmisel, vaatamata pingutustele, on ülekulutusi ol-
nud Kohakasvatuse, Tervishoiu ja Välistoimkondades, arvestades nende
olavat tegevust. On aga Juhatus arvest välja makstud Majandustoimkon-
na kaudu üliõpilaskonna usaldusarsti palk, milline summa otsustatud
Tervishoiu toimkonnalt sisse nõuda ja sellega ülekulutused katta (prot.
7.voebr. 1938.a.).

Päale selle osteti umbes kr 1.000.- ulatuses vallasvara, teostati
üliõpilasmajas remont kr 1.300.- väärtuses, samuti kaeti köögi ümber-
ehitamisel varem Edustuse poolt ülikoolile lubatud kuid oelarves ette-
nägemata kulutusi ca. kr 2.000.- ulatuses. Viimane summa oli Majandus-
toimkonna oelarvele suuremaks hoobiks.

Seega kujunes üliõpilaskonna oelarve täitmine 1.voebr.1938.a. järg-
nevaks:

1937/38 oelarve	kr	13.000.-
Eelmiste aastate üksikute toimkondade oelarve ülejäägid	"	3.594.-
Tervishoiu toimkonna võlg	"	3.000.-
	kokku: kr	19.594.-
Sellest on kasutatud	"	17.660.-
kasutamata	"	3.916.-

Seega jõuaks üliõpilaskonna majapidamine jooksvatest majanduslikku-
dest korrastustest uueks oelarveaastaks välja.

Uue ülikoolide Seaduse maksimahakkamisega oli lootust saada üliõpi-
laskonnale vabamaid majanduslikke võimalusi, kuid selles ollakse pet-
tunud, kuna senine oelarve leidis suurendamist 1938/39.a. osas vaid
kr 1.000.- võrra.

Arvestades suuri üliõpilaskonna üritusi, nagu XIV SELL'i konverents
Tartus, CJE VII olympiaad Pariisis, Soome-Eesti üliõpilaspäevad Helsin-
gis, SELL'i suve ja talveolympiaadid, korrespondentslaskevõistlused
Eesti-Soome-Saksa vahel jne. - ei olnud lootagi, et enda kitsaste oel-

arvesummadega välja tullakse. Vastavaid summasid hangiti tootustona herra Riigivanemalt, üksikutelt ametisikutelt ja avalikkude korjandus- tega. Nii saadi tegevusaja kestel väljastpoolt erakorralisi sissotulo- kuid ümarguselt kr 5.500.- ulatuses, mis toob välja 40% korralisest oolarvest!

See näitab, kui võrd raske on tegutseda üliõpilaskonnal senise kitsa korralise oolarve piirides, kus omegi osa võtta tuleb kõigest suurema- test rahvusvahelistest üliõpilaskondlikkudest üritustest. Paratamatult kipuvad vastavates toimkondades tekkima ülekulutused.

Kitsad majanduslikud võimalused on keelanud juhatusel koguni tar- vilikke delegaate välja saata ja meid eestkostjateks on pidanud oloma naabrid.

Majanduslikkude raskuste kõrval on võidelda tulnud organisatoorse to raskustega. Sageli on vahetunud juhtivaid isikuid just sellel ajal, kui neid kõige hädalisemalt vaja olnud. Ülevaate selles osas annab juhatus e liikmete ja toimkonnajuhatajate isiklik koosseis tegevusaja kestvusol:

Amet	Nimi	Tegevusaja kestvus
Esimees	Sein, Heino	28.oktoobrist 1936 - 16.veebr.1938.
Abiesimees	Kopermann, Valter	28.oktoobrist 1936 - 16.veebr.1938.
Sekretär	Laurmann, Irene	28.oktoobrist 1936 - 9.dets.1936.
	Puhk, Salmo	9.dets.1936 - 22.apr.1937.
	Maisto, Maimo	22.apr.1937 - 6.sept.1937.
	Mürk, Niina	6.sept.1937 - 16.veebr.1938.
I abisekretär	Puhk, Salmo	28.oktoobrist 1936 - 9.dets.1936.
	Maisto, Maimo	19.dets.1936 - 22.apr.1937.a.
	Mürk, Niina	12.mai 1937 - 6.sept. 1937.
	Laas, Silvia	6.sept.1937 - 16.veebr.1938.
II abisokr.	Kirsiväli, Verner	28.oktoobrist 1936 - 16.veebr.1938.
Lackur	Jürgenson, Erich	28.oktoobrist 1936 - 16.veebr.1938.
Abilackur	Suursööt, Holmut	28.oktoobrist 1936 - 16.veebr.1938.

Toimkonnad

Välis toimikond	Laurmann, Irene	3.nov.36 - 3.dets.36.
	Sein, Heino k.t.	3.dets.36 - 5.märts 37.
	Elkon, Jüri	5.märts 37 - 22.apr.37.
	Kopermann, Valter k.t.	22.apr.37 - 18.mai 37.
	Alamo, Jaan	18.mai 37 - 16.veebr.38.
Üliõpilasleht	Pärtelpoeg, Valter	3.nov.36 - 2.dets.37.
	Puusepp, H.	2.dets.37 - 16.veebr.38.
Majandustoimk.	Mäokala, Rudolf	3.nov.36 - 26.nov.36.
	Suursööt, Holmut k.t.	26.nov.36 - 18.mai 37.
	" "	majandusjuht 18.mai 37 - 16.veebr.38.
Kohalise k.tmk.	Suursööt, Holmut	10.nov.36 - 14.dets. 36.
	Hanko, Erich	14.dets.36 - 16.veebr.38
Kultuurtoimk.	Puhk, Salmo	10.nov.36 - 22.apr.37.
	Oja, Karl	22.apr.37 - 17.jaan.38.
	Laas, Silvia k.t.	17.jaan.38. - 16.veebr.38.
Tervishoiutoim.	Kiisol, Ilmar	3.nov.36 - 1.dets.37.
	Sopp, A.	1.dets.37 - 16.veebr.38
Vahendusbüroo Lugemislaud	Vaikmaa, Osvald	3.nov.36 - 16.veebr.38.

Nagu eelolevast nähtub, pidid sageli juhatuseliikmed täitma üksikute toimkondade juhatajate kohustusi. Soejuures Ajutine Juhatus tegi kõik, mis seisis tema võimuses, et täita jooksvaid üliõpilaskondlikke ülesandeid ja akuutsemaid päevaküsimusi edasi viia. Püüti igal juhul kaastöövõimalust anda ajutisest juhatusest oemalseisvatele ringkondadele. Kahjuks ei loidnud juhatusel heatahtlikud katsed küllaldaselt tagajärki, mistõttu kõik ettevõtted teostati enda jõududega.

Tegevuse üldosas võiks ühes eelpoolnimetatuga loetleda järgmist:

- 1) Ümberkorraldatud üliõpilaskonna senine majapidamine. Väljatöötatud ja maksmata pandud uus laeka ja arvepidamise kord. Ametisse palgatud majandusjuht ja raamatupidaja. Rahaline asjaajamine tsentraliseeritud. Eelarve kontroll majandusjuhile jne.
- 2) Algatatud ja sõlmitud ajutine koostööleping Tartu ja Tallinna üliõpilaskondade vahel. Täpsamate üksikasjade väljatöötajaks ja vastuvõtjaks jääksid korralised esindused. (Prot. 8. jaan. 37. a. ja 2. veeb. 37. a.). Kokkuleppe alusel on tulnud Tartu Üliõpilaskonna Ajutisel Juhatusel esindada Eesti Üliõpilaskonda ja pidada sellekohast kirjavahetust.
- 3) Vastavalt kokkuleppele S.Y.L.-ga (Soome-Ugri kongress Tallinnas - suvel 1936. a.), korraldatud "Liivi Rahvamaja Kapitali" heaks avalik korjandus lehtedega, mis tõi sisse kr 868,90 ja valuutas Ls. 150.- Nimetatud summa kanti Fenno-Ugria vastavasse fondi (prot. 29. jaan. 37)
- 4) Välislootustega on korraldatud esmakordselt korrespondents-laskevõistlused Eesti-Soome-Saksa üliõpilaskondade vahel 26-27. nov. 1937, kus tuldi võitjaks, näidates väga kõrget lasketaset ja korrates ühe maailmarekordi ja püstitades ühe maailmarekordi.

Käsil on üliõpilaskonradite organiseerimine klubisse. Selleks mitmel puhul läbirääkimisi peetud Sõjavägede Staabiga (prot. 6. sept. 1937. a.).

- 5) Aidati kaasa Ak. Maleklubi ellukutsumisel, andes klubile kasutada üliõpilaskonnale kuuluva inventari ja ruumid nii asjade kasutamiseks kui võistluste korraldamiseks.
- 6) On läbirääkimisi peetud Ülikooli Valitsusega, et võimalduks stipendiumi luua soome üliõpilasele Tartu Ülikooli juures õppimiseks. See vastutasuna Helsingi üliõpilaskonna stipendiumile, mida on kasutanud üks Tartu Ülikooli üliõpilane. Seni ajani valitseb selles asjas ebanormaalsus: Helsingi Üliõpilaskond annab Tartu Üliõpilaskonnale stipendiumi, ise aga vastu ei saa. EKL annab Helsingi ja Turu üliõpilaskondadele, kuid ise vastu ei saa. Siin tuleks vahekorrad normeerida (prot. 20. nov. 1936 ja 21. jaan. 1938. a.).

(Pealoodud punkt 6 kuulub Välislootuskonna osasse lk. 6)

- 6) Osa võetud esindajate kaudu väljaspool üliõpilaskonda toimunud aktsioonidest:
  1. Rahvuskogu valimise komiteest - Tartus.
  2. Balti kongressist 12.-14. juunini - Tallinnas.
  3. Riigivolikogu Tartu valimisringkonna Rahvarinde juhatusest.
  4. Vabariigi 20. juubelpidustuste eeltoode komisjonist.
  5. Üksikute organisatsioonide aastapäevadest ja pidustustest.
- 7) Teostatud eelnevate aastate eeskujul kultuurilisi üliõpilaskonradite organisatsioone:
  1. Akadeemilist Meeskoori
  2. Akadeemilist Hõimuklubi soomekeelekursust
  3. Akadeemilist Laskurklubi.
- 8) Üldüliõpilaskondlikke üritusi:
  - Üliõpilaskonna aastapäeval 1. dets. 1936.
  - XIV SELL konverents Tartus ja Tallinnas 28. apr. - 1. maini 1936. a.
  - 1. mai üliõpilaskonradide ball Tartus 1937. a.
  - 1. mai tõrvikrongikäik 1937. a.
  - Üliõpilaskonna aastapäevaball 1. dets. 1937. a.

- 9) Kaitsitud üldüliõpilaskondlikke huve, kus see tarvilikuks osutunud. Nii esitati Tartu Linnavalitsusele märgukiri kogukonnamaksu asjus (prot. 26.nov.36), milline osaliselt tagajärgi andis: Sooviavaldu- se põhjal vabastatakse kõhvimad üliõpilased ja stipendiaadid ning sihtkapitalide toetusel õppivad üliõpilased kogukonnamaksust (prot. 3.dets.36.).
- 10) Kõhvimatelo üliõpilastele korraldatud priilõunaid. Kulutused tehtud üliõpilasköögi ja Torvihoiutoimkonna arvel. Nii anti sooviavaldu- se põhjal priilõunaid II sem.1936.a. seitsmole (7) üliõpilasele ja I sem.1937.a. üheksale üliõpilasele.

Laialdasem asjaajamine ning tegevus toimus üksikute toimkondade kau- du. Toimkondade tegevusest võiks mainida järgmist:

Välis-toimkond.

Toimkonna tegevus kannatas sagedasest toimkonna juhatajate vaheta- misest, mistõttu osa tööst tuli teha üksikutel juhatajate liikmetel

- 1) Tähtsama ja ulatuslikuma ottevõttena toimus Tartus ja Tallinnas 28.apr. - 1.mai 1937.a. XIV SELL'i konverents, kus osavõtjaid väliskülalisi oli üksikute maade järel: Soomest - 12, Lätist - 18, Loodust - 44 üliõpilast.
Samast ajast arvates tuli ajutise juhtuse esimehel asuda SELL'i Liidu presidendi kohustesse.
Vaatamata tuntavatele majanduslikkudole ja organisatsiooni- listele raskustele võis konverentsi tagajärgedega rahule jääda.
- 2) CJE. XIX kongressist Pariisis 7 - 19. aug.1937.a. Võeti osa esi- ndaja kaudu.
- 3) IX Soome-Eesti Üliõpilaspäevadest Helsingis - 25.-28.sept.1937. võeti osa ametlike osindajatega ja korraldati üliõpilaseks- kursioon.
- 4) On peetud Tartus kolm korralist SELL keskbüroo istungit,
I - 28,29.nov.1936.a.
II - 20,21.marts.1937.a.
III - 15,16.nov.1937.a.
- 5) On Üliõpilaskonna nimel vastuvõtt korraldatud:
Rootsi üliõpilasekskursioonile 4.- 10.juuli 1937.a.
Helsingi üliõpilasteatrile
Soome saadik minister Hynnisele 30.nov.1937.a.
- 6) (Vaata lk. 5 - soome üliõpilase stipendiumi asjus)
- 7) On saavutatud Raudtee Valitsusega kokkulepe CJE kaarti statuudi asjus, mille alusel kõik CJE. üliõpilaskondade liikmed saavad E.V. raudteedel 50% hinnaalanduse vastava formulaari ettenäita- misel.
Samuti saavutatud põhimõtteline nõusolek SELL kaarti statuudi asjus. On nõutud ka teistelt SELL üliõpilaskondadelt, et ces- ti üliõpilased saaksid sama hinnaalanduse teistes maades.
- 8) Stipendiaatide vahetuses on kinni peetud endisest korrast, mil- le järel igal semestril on võimaldunud ühel Tartu üliõpilaskon- na kaansvõitlejal õppida Helsingi Ülikooli juures.
Omapoolselt ei ole majandus võimaldanud vastustipendiumi anda.

9) Praktikantide vahetuse alal on viibinud:

Poolas - neli eesti üliõpilast,
Eestis - kaks poola üliõpilast,
Tehnika ala üliõpilased vahetusid Tallinna Tehnikaüliõpilaskon-
na arvel.

Üliõpilasvahetuse alal Soomega:

Soomes - kolm eesti üliõpilast,
Eestis - üks Soome üliõpilane.

Üliõpilasleht.

Senise Üliõpilaskonna Edustuse asemele hakkas "Üliõpilaslehte" väl-
ja andma Ajutine Juhatus (prot. 28.okt.36.a.).

Kuna "Üliõpilasleht" seniajani oli Eesti Üliõpilaskonna häälekand-
jaks, nüüd aga Tallinnas iseseisev Tehnikaüliõpilaskond tegevusse astus,
siis mõlomi üliõpilaskonna vahel sõlmitud kokkuleppe kohaselt jäadi va-
na korra juurde, mispuhul Tallinna Üliõpilaskond nimetas peatoimetajale
abi - asukohaga Tallinnas.

Volitusteaja kestel ilmus 13. "Üliõpilaslehe" numbrit.

Kaksiknumbritena ilmusid 12/13 - 1936.a., 4/5 - 1937.a., 10/11 ja
12/13 - 1937.a. Kokku ilmus nimetatud ajavahemikul ajakirja 24,5 trü-
kipoognat ehk 3921 lehekülge. Üksikud numbrid on ilmunud 1,5 kuni 3
trükipoognalistena.

Üliõpilaslehe tiraaž oli 1500 eksemplari. Tellijate arv 800 ümber.
Lugemislauatoimkonnale anti umbes 100 eksemplari vahetusnumbritoks.

Juhatus enda otsusega 29.jaan.1937.a. lubas "Üliõpilaslehele" aval-
dada välismaale minevatele numbritole lisamiseks erilist ingliskeelset
sisukokkuvõtet. Seda välistoimkonna summade arvel.

Häälekandja sisu on säilitatud varemsaavutatud tasemel, kuna toime-
tus- ja trükitehniliselt on ajakirja edasi viidud.

On vahetatud välisüliõpilashäälekandjatega materjale ja hangitud
välisüliõpilasilt kirjutisi.

Kuna ajutise korraldusega suur osa alalisi tellijaid ajakirjast
loobus, siis valmistas raskuseid majanduslik kül. Tänu peatoimetaja
Valter Pärtelpoja ottevõtlikkusele, saadi sellest siiski üle.

Majandustoimkond.

Majandustoimkonna küsimusega tuli Ajutisel Juhatusel ulatuslikumalt
tegeutseda, kuid hilisemalt andis see kõige paremaid tulemusi, - tänu
toimkonnajuhatajale ja majandusejuhatajale Helmut Suursööt'ile, kes
suure huvi ja algatusvõimega läbi viis endise toimkonna korrastamise
ja asjaajamise ümberorganiseerimise.

Asjaajamise ja toimkonna varade ülevõtmist ei saanud toimetada, kuna
endine m.t. juhataja ei ilmunud korduvate meeldetuletuste peale vaata-
mata seda tegema.

Revisjonitoimkonna nõudel 8.dets.1936.a. toimus asjaajamisruumis
laogaste avamine ja akti koostamine, kus juures viibisid juhatus ja
revisjonikomisjoni liikmed. Arvepidamise ja asjaajamise kohta raamatuid
ega dokumente ei leitud. Sündmusest tehti ettekanne Üliõpilasprioroktori-
le (prot.9.dets.1936). Hiljem politseiline juurdlus ei toonud samuti
selgust dokumentide olemasolu või knotsimineku kohta, ja endise toim-
konnajuhataja surmaga lõpetati juurdlus.

Senine toimkonna asjaajamine likvideeriti komisjoni poolt ja avati
täiesti uus raamatupidamine (prot.8.jaan.37.).

Otsustati revident-instruktori revideerimisakti järele üliõpilas-
konna kassa-memoriali andmetel ilmenud maj.toimk. avansi ulatus 1.apr.
1936 - 30.okt.36 kogusummas kr 2.417.- kanda maj.toimk. arvepidamise
osas kahjumina. Kuna asjaajamise raamatud kaduma läksid, siis puudus

vastavas osas ülevaade avansi kulutuse kohta (prot.22.märts 37.a.)
Töenäoline tegelik puudujääk oli kr 507.-, millest kanti ette Ülikooli Valitsusele (prot.29.jaan.1937.a.).

Kõik need asjaolud põhjustasid toimkonnale lisaeelarve korrastamise andmise, mille tõttu bilanss tunduvalt suurenes.

Üksikasjalikumast tegevusest võiks nimetada:

- 1) Kuna puudus inventari ülevaade, siis tuli selleks, et saada ülevaade üliõpilaskonna varandusest, teha komisjoniga põhjalik inventuur, kusjuures tarvitati uut inventarimärkimise viisi ja koostati üksikasjalik akt. Selgusid mõningad puudused.
- 2) Senini puudusid juhatuse ja toimkondade palgaliste ametnikkudega kindlad teenistuslepingud. Need sõlmiti vormikohaselt ja kirjutati alla juhatuse voliniku poolt.
- 3) Üliõpilaskonna hoiusummad koondati senisest viiest pangast kolme pank, mis võimaldas ülevaatlikuma ja ökonoomsema majandamise.
- 4) Likvideeriti Üliõpilaskonna rahalise loteriiga seoses olnud küsimusi.
- 5) Akadeemilise Kooperatiivi juures asuv Üliõpilaskonna kirjastusfond määrati kindlaks kr 5.000.- peale (prot.22.märts 1937.a.).
- 6) On sisse nõutud üksikutel organisatsioonidel Üliõpilaskonnale pikemat aega tasumata seisnud võlad kr 1698.- ulatuses (prot. 15.okt.1937.a.).
- 7) On astutud samme Haridusministeeriumis ja Ülikooli Valitsuses, et Üliõpilaskonna kasutuses seisnud ülikoolile kuuluv inventar saaks kantud Üliõpilaskonna arvele. Samal ajal olid käimas läbirääkimised seniajani aastate kestel mahakustutatud ja hävinenud osometo mahakandmiseks, mis leidis aset 1937.a. kevadel.
- 8) 1937.a. suvel teostati üliõpilasmaja söögisaalis osaline, köögis ja kogu majas täieline remont ning veevärgi juures vähemaid parandusi.
Ulatuslikumat remonti tingis asjaolu, et üliõpilasmajas ei olnud pikemat aega täielikku remonti teostatud.
- 9) Üliõpilasköögi hindade tase hoiti alla Tartu koskmise, kuigi köök kannatas toiduainete ja puude hindade tõusu tõttu. Toitude alal pandi erilist rõhku toitvusele ja puhtusele. Produktide hankimine toimus alalisilt varustajailt, mis võimaldas suuremaid reserve ja toitude hinnas vältida nimetamisväärset tõusu.
- 10) Üliõpilaskonna raha ja väärtpaberite hoidmiseks muretseti rahakapp ja sisustati kantseloid ning teisi ruume mööbliga. Endine inventar korrastati ja värviti.

Kohalise kasvatusse toimikond

Toimkonnal seisi käsitletava aja kestel ees olavusrikas tegevusjärk, eriti, mis puutub 1937.aastasse. See tingis laialdasemaid väljaminekuid, kui seda ette võidi näha piiratud eelarvega. Kuna asjaajamise ülevõtmine momendil oli ära kasutatud lubatud aasta eelarve onam kui viie kuu ulatuses ette, pluss ülekulutused, siis seisti toimkonnas suurte raskuste ees. Abi tuli anda lisaeelarve korrastades 1936.

aastast jäänud võlgasid ja olavat tegevust 1937. aastal, näitas toimkonna arvete seis 1. veebr. 1938. a. kr 1655.- ulatuses ülekulutusi. Need kulutused otsustas Ajutine Juhatus katta juhatusel usaldusarsti palga arvel Tervishoiutoimkonnalt saadaolevatest summadest (prot. 7. veebr. 38).

Väljaspool korralist eelarvet ja toetusi on tulnud toimkonnale tegevuse võimaldamiseks summasid hankida väljastpoolt, millistest orientatsioonilistest annotustest tänuga tulob meelde tulutada hra Riigihoidja toetust kr 3.000.- ulatuses. Korjanduslohtodega teostatud avalik korjandus tõi sisse kr 770.-

Toimkonna tööd kokku võttes, saame alljärgneva tegevuspildi:

- 1) 19.- 20. det. 1936. a. külastas Tartut Poola AZS (Warssaw) käsipalli naiskond, võisteldes siin Tartu Üliõpilaskonna osindusnaiskonnaga võrk- ja korvpallis.
- 2) 23. veebr. 1937. a. peeti Tartus Üliõpilaskonna suusatamise osivõistlused 10 klm suustamises.
- 3) 7. märtsil 1937. a. peeti Elvas 18 klm. suusatamise osivõistlused
- 4) 12.- 21. märtsini 1937. a. korraldati Üliõpilaskonna käsipalli osindus nais- ja meeskondadega võistlusturnee Läti ja Poola. Saavutati silmapaistvalt häid tulemusi: võideti 18 ja kaotati 8 mängu, kusjuures hinnatavamaks võiduks tuleb lugeda võitu Läti korvpalli rahvusmeeskonna üle 51:21.
- 5) 15.- 17. märts. 1937. a. Eesti Üliõpilaskonna male-meeskond saavutas neljanda koha esimesel SELL maleturniiril Riias. Oldi sunnitud paremate maletajate haigestumise tõttu nõrgendatud meeskonnaga võistleva.
- 6) 21.- 29. aug. 1937. a. Eesti Üliõpilaskond võttis osa VII CYE olympiaadist Pariisis, võrdlemisi suurearvulise sportlasperega. Võisteldi kergejõustikus, korvpallis ja laskmises. Tagajärjed kujunesid üle ootuste hädaks. Nimelt saavutati kergejõustikus kaks osimist kohta, nende seas üks uus üliõpilasmaailmarekord. Üks teine, üks kolmas ja 2 neljandat kohta. Korvpallis tuli Eesti kolmandaks Läti ja Poola järel.
- 7) 25.-26. sept. 1937. a. Eesti üliõpilassportlased võitsid suure ülekaaluga XII SELL Olympiaadi kergejõustikus Kaunasos.
- 8) 16. jaan. 1938. a. korraldati katsevõistlused 18 klm. suusatamises Tartus.
- 9) 28.- 30. jaan. 1938. a. esindas Eesti Üliõpilaskonda IV-dal SELL Talveolympiaadil Leodus (Zaraskis) viie liikmeline suusameeskond. Olympia tsüklis jäädi viimasele kohale, tingitult teistel võistlusaladel loobumisest. Norra karika tsüklis saavutati teine koht.
- 10) Üliõpilaskonna käsipalli osivõistlused 1937. a. meistri nimelole toimusid 1936. a. II-sel ja 1937. a. I-sel semestril.
Et 1938. a. meistri nimelole alanud võistlused 1937. a. II-sel semestril alles poolole, siis ei saa neist ülevaadet pakkuda.

Kultuurtoimkond

- 1) Korraldatud Vabariigi aastapäeva puhul 24. veebr. 1937. a. rahvuslik kõnelend.

- 2) 12.mail 1937.a. Tartus omadepäeva aktus.
- 3) Korraldatud ülikooli aastapäevade puhul kaks üliõpilaskondlikku traditsioonilist balli ja 1.mail 1937.a. tõrvikrongikäigu ja balli.
- 4) Alustatud rahvuslikku kõnolendu Vabariigi 20.aastapäevaks. Et oleks võimalik volituste üleandmisel tööd pidevalt edasi viia, selleks ametisse kutsutud kõnolennu eri-korraldaja.
- 5) Läbirääkimisi peetud üliõpilastele soodustuste hankimiseks teatrites ja liiklemisvahenditel (prot.3.dets.36), millised osaliselt soodsalt lõpetatud.

Tervishoiutoimkond

Revideerides toimkonna asjaajamise ülevõtmisel toimkonna majanduslikku osa, selgus, et arvepidamises näidatud erisummasid tegelikult olemas ei olnud. Olukord oli alguse saanud 1932.a. Tartu Tiisikuse Vastu Võitlomite Seltsilt hangitud tootuse kr 1.500.- kasutamise ja sellekohaste edaspidiste lootustega. Tootuse kasutamise kohta jäeti aruanne esitamata ja soetõttu loobus T.T.V.V.S. edaspidisest tootusest. Aruanne ning sellega seoses olevad ^{asjaajajad} arhivisid unustusesse. Alates 1933.aastast oksisteerisid aga loodetud tootused toimkonna "erisummade" nime all edasi ja selle arvel tohti suuri ülekulutusi, seda peamiselt usaldusarsti palga arvel.

Mainitud tõsiasiad selgusid alles välisrevisjoniga.

Toimkonna usaldusarstile makseti seega palk välja juhatuse summadest ja tekkis võlg kr 3.000.- suuruses.

Nende olukordade avastamisega osutus toimkonnale edasitogutsemine vormiliselt võimatuks. Esitati Ajutise Juhatuse kaudu palve sotsiaalministeeriumi Tervishoiu ja Hoolekandevalitsusele, koostades ja lisades olemasolevate andmete varal aruanne 1932.a. saadud kr 1500.- kasutamise kohta ja paludes varem lubatud tootused 1932 - 1937.a. takkajärele välja maksta.

Selle aja kestel oli tekkinud ülekulutusi kr 2.118.- .

Sotsiaalministeerium ei leidnud võimaliku olevat takkajärele tekkinud kulutusi tasuda. Nii ^{al} asja likvideerimine Üliõpilaskonna enda hooldeks.

Lahenduse toomise võimaldas toimkonna juures asetsev tervishoiufond, milline oli ajajooksul omaabi summade arvel tõusnud kr 14.500.- peale. Üliõpilaskonna erifondide määrusega ettenähtud tervishoiufondi alammäärana seisis kr 10.000.- ja ülekasvanud summasid võis kasutada eriotstarveteks. - Vastavalt juhatuse otsusele 17.jaan. 38.a. T.Ü.V. kirjale 5.jaan.38.a. määrati tervishoiufond kindlaks kr 10.000.- peale ning ülejäänud summast otsustati sisse nõuda juhatusele tekkinud võlg kr 3.000.- (prot.7.vöobr.1938.a.).

Sellega olid tekkinud arusaamatused likvideeritud, kuigi varemaseg- sel unustused kalliks maksuma läksid.

Samal ajal oli kogunenud aastate vältel hulk tervislohti. Enamuses jäi aga arusaamatuks, kellele kuulusid tervislohed, sest varemase korra järele olid tervislohed anonüümsed, ja puudus kontrollregister. Selles- pealt asus toimkond seisukohale, et sisse seataks vastav tervislohtede reg- istreerimise kord, mida ka teostati. Ühtlasi muudeti seni valitsunud kord isiklike tervislohtede täitmisel. Edaspidi oleksid tervislohed nimelised (prot. 26.vöobr.1937.a.).

Kuna puudusid kindlamad andmed colmiste toimkondade kirjavahetuse kohta, siis muudeti selleskohane lauaühend ja registraatorid, et hil- jom tehtud tööst ülevaatlikum olukord valitsuks.

Läbirääkimised vastavate asutustega selgitasid, et üliõpilaste abis- temine samadel alustel, nagu see teistel haigekassadel, osutus võimatuks.

Senise korra järele edasi töötades tulnuks toimkonnal võtta kogu kliiniline ravi enda kanda ehk loobuda abistamisest, sest puudusid summad. Nii kaotaks toimkond üldse mõtte ja usaldusarstile makstud palk oleks väheste tuludega. Lähtudes neist seisukohtadest, et toimkond abistamise suhtes peab ümber organiseeruma, otsustas Ajutine Juhatus esitada Haridusministrile vastava kava, mida tehti 23.sept.1937.a. (prot.22.sept.1937.a.).

Saadi suuline lubadus, et vastavad punktid võetakse sisse üliõpilaskonna põhimäärustesse, ning edaspidi toetussummade saamine kujundatakse olukorrale..

Kaugema kavana seisab Tervishoiutoimkonna viimine üldhaigekassaga samadele alustele ja toimkonna juhtimise andmine usaldusarstile kui alalisele palgalisele ametnikule.

Jooksvast tegevusest:

- 1) On muretsetud hädapäraseid abiriistu, esma-abi-kapp arstimatega, vererõhu mõõtmise aparaat jne. Varem tuli tegutseda ülikooli kliinikust saadud vahenditega.
- 2) saadi järgmised kokkulepped:
  - 1) Ülikooli apteegiga: Toimkonna retseptidega lunastatavate arstimate hinna suhtes 40% ja patenditud ravimitelt 30-50% hinnaalandust.
  - 2) Tartu Linna apteegilt samadel alustel kuni 15% ja käsimüügilt kuni 10% hinnaalandust.
  - 3) Arstidega sõlmiti kokkuleppeid suuliselt, tervislehe täitmise eest võtta tasu kr 0,75.
  - 4) Ülikooli II Sisehaiguste Haigla röntgeniosakonnalt: Thorasei läbivalgustuses, filmimises ja kontrastainetega läbivalgustuses.
- 3) Jooksvast abistatud paljusid üliõpilasi. Üksikjuhtudel hangitud ravivõimalusi Sotsiaalministeeriumi ja Tiisikuse vastu võitlemise Seltsi kaudu. Samuti on erilistel olukordadel ravikuluid võetud toimkonna kanda.

Tänini puuduvad veel kindlakujulised kokkulepped arstilise abi vähendamise kohta laiemal alusel, kuid toimkond ja Ajutine Juhatus loodab, et need teostuvad lähemas tulevikus, eriti mis puutub toimkonna lõpuliikku ümberorganiseerimisesse.

Lugemislauatoimkond

Lugemislauatoimkonna lugemislauad oli üks täielikumaid, kus esitatud peagu kõik kodumaal ilmuvad ajalehed ja ajakirjad. Peale selle hulk Euroopa ajalehti ja ajakirju. Osa ajalehti ja ajakirju hangiti vahetuse alusel "Üliõpilaslehega".

Nii esines:

Kodumaa	ajakirju	-	28	erinummert
	ajakirju	-	90	"
Välismaa	ajakirju	-	23	"
	ajakirju	-	55	"

Kokku - 194 erinumert.

Lugemislaua juures tegutses käsiraamatukogu.

1.veebruariil 1938.a. oli kogus teoseid:

Inventariseeritud	1046
Hõimuklubilt deponeeritud erinimestiku järel	91
RA. Peakomitee poolt RA.puhul nov.1935.a.annotatud raamatuid	445
Kokku:	1582 köidet

Aruantava perioodi alul oli kogus raamatuid ja brošüüre kokku 1375, seega juurdokasv 207 (neist brošüüre 49).

Raamatukogu täiendamise ei olnud summade vähesuse tõttu enamal määral võimalik, kuna suur osa raamatukogule määratud summast kasutati raamatute ja alalhoitavate ajakirjade kaitmiseks. Selle peale oli varemini vähem tähtsusega pööratud.

Kaitmata ajakirju oli algul 1003 aastakäiku, juurde tuli 12 aastakäiku, seega praegu 1015 ak., millised ühtlasi inventariseeritud eriraamatutesse. Osa köidoti.

Arvates ühe ajakirja aastakäigu võrdseks ühele köitele, saaksime käsiraamatukogu kogusuuruse:

Köidetud	-	1582
Kaitmata	-	1015
Kokku:	-	2597

Perioodi algul 2378, seega juurdokasv 219 eks.

Erilistest töödtest, mis läbi viidi, võiks nimetada käsiraamatukogu hindamist, kaitmata ajakirjade inventariseerimist ja hindamist, laenu- tamis-rakendusvahendite muretsemist, jne.

Tegevuse ajal laenutati raamatuid 2023 korral 4868 üksust.

Kahelsal töökuul kasutati abijõudu ilma kulude suurenemiseta palka- de osas.

Üldiselt võiks mainida, et käsiraamatukogu kannatab suurima ruumi- kitsikuse all, mis takistab korrapärasest laenu- tamist.

Seega on kerkinud esile käsiraamatukogu ühe esmajärgulisema tulevi- kusihiina avarama ruumi muretsemine, mis võib toeks saada alles üliõpi- lasmaja laiendamisega.

Vahendusbüroo

Toimkonna tegevusvõimalused senisel kujul - üliõpilastele töö muret- semine - ei annud nimetamisväärsed tulemusi, sest juba varem ei olnud selleks mingid reaalsed võimalused ette näha. Eelmise juhatus algata- tud üliõpilaskorterite uurimine ja registreerimine jäi rahaliste toetus- te mittesäämisel läbi viimata. Kuna üliõpilaskonna omaabisummad väikesed, siis ei olnud võimalik ka mingid eriuurimusi ega ülesandeid täita, et puudustkannatajaid üliõpilastele tööle rakendada. Toetusi määrati sellis- tele üliõpilastele teisel teel - priilõunate näol jne. Ajal, mil töö- puudus end üldiselt tunda andis, oli toimkonnal võimalus mujalt eri- summasid hankida, nüüd aga puudus selleks otseselt alus. Üldine ma- janduslik olukord oli tublisti paranenud ega annud ka üliõpilaste seas sellisel määral tunda kui varem. Seda näitasid ka olnud toimkon- na aruanded, kus töö soovimise registreerimised järgjärgult vähenesid - seda peagu lõplikult viimasel ajal.

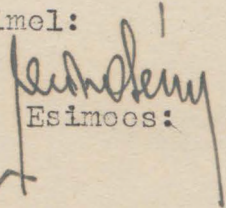
Kõigi sellega arvestades näib, et Vahendusbüroo tegevus sellises suunas ja ülesannetes ei ole edaspidi mõeldav.

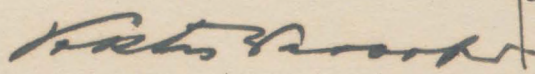
Et Ajutine Juhatus uusi erialgatusi ei saanud esile võtta tingitult raskest majanduslikust seisust, siis jäeti ümberorganiseerimine ja üles- annete leidmine korralise esinduse hooleks.

Enda enam kui aastast tööd välisrevisjoniga lõpetades (prot. 17. veebr. 1938.a.) ja käesolevat tegevuse ülevaadet esitades, avaldab Ajutine Üliõpilaskonna Juhatus otsekohesemat tänu härra kuraator dr. med.vet. Julius T e h v e r 'ile ja kõigile kaastöölistele, kes ühel ehk teisel teel on juhatuse tegevusle kaasa aidanud.

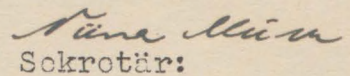
Ajutisel Üliõpilaskonna Juhatusel on häämeel, et üliõpilaskonnal endal osutus võimalikuks kanda üleminokuaajaga seoses olnud tööraskest.

Üliõpilaskonna Ajutise Juhatusel nimel:

Esimees:

Revisjonitoimk. Juhataja:

Sekretär:

Tartus, 17. veebruaril 1938.a.